

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

BRNO 1971

Štípanou industrii zastupují čepelky, většinou bez retuše nebo s retuší nepravou, čepelovité škrabadlo s rovnou terminální hranou opracovanou jemnou retuší, srpová čepelka, jádra s negativy ventrálních stran čepelí a odštěpky.

Z téhož místa je i nález tří keramických atypických zlomků.

Neolithische Funde aus Kozmice (Bez. Opava). Im November 1970 fand Antonín Duroň auf den Feldern bei Kozmice ein flaches Beil aus Sandstein, Spaltindustrie und drei atypische Scherben. Diese Funde hinterlegte er im Museum von Ostrava.

NÁHODNÉ NÁLEZY BROUŠENÝCH KAMENNÝCH NÁSTROJŮ Z OPAVSKÉHO OKRESU

(okr. Opava)

VLASTA ŠIKULOVÁ, Slezské muzeum, Opava

(Tab. 7)

K r a v a ř e

(Tab. 7 : 1)

V srpnu 1970 našel zaměstnanec KSPPOP v Ostravě František Lenert při orbě v zámeckém parku v Kravařích sekeromlat z jemnozrnného světle hnědého slepence.¹

Nástroj má zaoblený tyl, rovné hladké stěny i boky s výrazně zaoblenými hranami a nedovrtaný otvor, s nímž bylo rovnoběžné souměrné ostří, již v pravěku zčásti ulomené. Povrch je broušen velmi zběžně, pouze na podstavě, v místech, kde měl vyústit otvor, je jemně vyhlazená, nepatrně dovnitř prohnutá plocha, která je asi zbytkem původního povrchu suroviny. Zachovaná délka nástroje je 103 mm, maximální šířka 57 mm, maximální výška (mezi otvorem a ostřím) 48 mm. Nedovrtaný otvor, dlouhý 29 mm, se z průměru 22 mm na hřbetě nástroje zužuje na 15 mm. Vývrtek byl ve vzdálenosti 22 mm od okraje vrtání vylomen. Jeho průměr v místě lomu je 7,5 mm. Na tylu jsou drobná recentní poškození.

O p a v a

(Tab. 7 : 2)

22. srpna 1969 našel Jiljí Cidlík, farář u sv. Ducha, v zahradě bývalého minoritského kláštera v hlíně vyházené z výkopu rýhy pro dálkový kabel, sekerku z tmavě šedého kulmského siltovce. Sekerka kosodélníkového průřezu s vyklenutými stěnami se výrazně rozšiřuje k nesouměrnému kurhovému ostří. Povrch je jemně vyhlazen. Velká část ostří je ulomena. Další stará poškození jsou na bocích nástroje. Zachovaná délka 90 mm, zachovaná šířka 36 mm, maximální výška 23 mm.

Z l a t n í k y

(Tab. 7 : 3)

Na jaře roku 1969 našel Bohumil Uvira ze Zlatník č. 6 při sběru kamení na severním konci družstevního lánu, rozkládajícího se mezi silnicí do Slavkova a stěbořickým Hájem sekerku z tmavě šedého rohovce. Sekerka má plankonvexní průřez, zakulacený tyl a nesouměrné zakulacené ostří. Délka 77 mm, šířka 36 mm, výška 23 mm. Na podstavě i na hřbetě jsou bělavé zbytky původní přírodní plochy, zřejmě vrstevní. Na tylu, bocích i na ostří nástroje je řada lasturnatých stop po tvarování předmětu štípaním i po recentním poškození. Povrch předmětu je vyhlazen. Na podstavě ostří jsou vlasově tenké pracovní stopy vzájemně se křížící, směřující šikmo k okraji ostří.

Všechny popsané nástroje jsou uloženy ve sbírkách archeologického oddělení Slezského muzea v Opavě.

P o z n á m k a :

¹ Mineralogické určení provedl dr. Dušan Kopa, vedoucí mineralogicko-petrografického oddělení Slezského muzea v Opavě.

Zufallsfunde von geschliffenen Steinwerkzeugen aus dem Bezirk Opava. In den Jahren 1969 bis 1970 wurden zufällig drei geschliffene Steinwerkzeuge gefunden und in die Sammlungen der archäologischen Abteilung des Schlesischen Museums in Opava eingereiht. Es sind dies: eine Hammeraxt mit nicht vollständig durchbohrter Öffnung aus feinkörnigem hellbraunem Konglomerat aus Kravaře, ein Beil aus dunkelgrauem kulmischen Siltstein aus Opava und ein Beil aus dunkelgrauen Hornstein aus Zlatníky.

ČASNĚ ENEOLITICKÉ OSÍDLENÍ Z DLOUHÉ VSI NA KOJETÍNSKU

(okr. Prostějov)

VÁCLAV SPURNÝ, AŮ ČSAV Praha

(Tab. 6: 2–5)

Na východním okraji osady Dlouhá Ves (k. o. Vrchoslavice) u Kojetína byly při stavbě hospodářské budovy místního JZD objeveny zlomky nádob, mazanice a zvířecí kosti. Část nálezů byla díky porozumění občanů zachována a dostala se do muzea v Kojetíně. Podle sdělení MNV ve Vrchoslavicích pocházejí předměty z parcely č. 371/6; jelikož se ukázalo, že jde o závažný nález z lokality dosud neznámé, je nutné podat o něm po doplnění základních informací alespoň toto dodatečné sdělení pro účely registrace, případně i pozdějšího výzkumu lokality.

Zachráněná keramika ukazuje zlomky zdobené rytými meandrovitými liniemi, mřížkováním a skupinami důlků. Povrch je světle hnědožlutý, materiál písčité, poměrně hrubší. Uvedené zlomky nelze ani kresebně rekonstruovat na celé tvary. S touto zdobenou keramikou jdou společně zlomky hrubších nádob s masivními zaoblenými páskovými uchy, hnědočerveného povrchu, z hrubého materiálu značně promísleného drobnými kamínky.

Společně s keramikou byly z výkopu vyzvednuty kusy mazanice s otisky prutů, spálené zvířecí kosti, z nich jedna se zářezem; dále pak spálená výsada parohu a jiný opracovaný, rovněž spálený zlomek výsady parohu.

Celkový ráz zmíněných nálezů svědčí o sídlištním původu. Z nálezů analogických připomeňme alespoň keramiku ze sídliště v Troubelicích, okr. Olomouc, se shodnými meandrovitými liniemi a důlky, jak ji ze starších výkopů K. Schirmeisena vyobrazuje M. Zápotocká, která se zároveň problematikou tohoto období blíže zabývala (Študijné zvesti AŮ SAV 17, Nitra 1969, 588, Taf. XIX).

Nálezy z Dlouhé Vsi na Kojetínsku si zaslouží pozornosti, protože jsou zatím v této oblasti málo známy. Časově je můžeme klást na počátek eneolitu, do kulturního horizontu charakterizovaného M. Zápotockou v citované práci jako „pozdní lengyelská fáze“. Uvedený horizont je časově shodný mj. s jordanovskou kulturou, ludanickým typem, bodrogkeresztúrskou kulturou a rovněž i s posledním stupněm moravské malované keramiky (chronologickou tabulku a literaturu srv. naposledy u Vl. Podborského, Zprávy ČSSA XII-1970, seš. 1–2).

Frühäneolithische Besiedlung in Dlouhá Ves bei Kojetín (Bez. Prostějov). Am östlichen Rande der Niederlassung Dlouhá Ves (Kataster der Gemeinde Vrchoslavice, Bez. Prostějov), wurden Keramikscherben aufgefunden, sowie Lehmstücke mit Rutenabdrücken und verbrannte Tierknochen. Die Keramik ist teils verziert (gestochene Mäander- und Gittermuster, Gruppen von Grübchen), teils unverziert (gröbere Gefäße mit massiven Bandhenkeln). Es handelt sich um einen Siedlungsfund vom Beginn des Äneolithikums (später Lengyel-Horizont), gleichaltrig mit der letzten Stufe der mährischen bemalten Keramik und u. a. auch mit der Jordanover-, Ludanicer-, Bodrogkeresztúrter Gruppe und weiteren Kulturgruppen.

DIE VIERTE ETAPPE DER FORSCHUNGEN IN HLINSKO BEI LIPNÍK

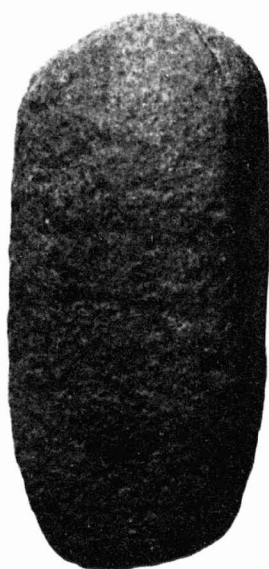
(Bez. Přerov)

JIŘÍ PAVELČÍK, AŮ ČSAV Brno

Im Verlaufe der vierten Forschungskampagne der Höhengsiedlung der Menschen mit kannelierter Keramik in Hlinsko (Bez. Přerov) legten wir im südöstlichen Sektor der Siedlung vier Sonden (13–16) und schlossen die Untersuchungen in Sonde 9/69 ab. Wir waren bemüht, die Frage der

1

2

3

Tab. 7

1 Kravaře (okr. Opava); 2 Opava; 3 Zlatníky (okr. Opava). Kamenné nástroje. — Steingeräte.

PD 1520
1970. (1971.)

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1970

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady: A. P. Löwensteinová, dr. R. Tichý
Kresby: Doc. dr. B. Klíma, A. Životská, R. Skopal
Na titulní obálce: Koflík z velatického pohřebiště ve Skalici
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné